

O zaštitnoj vakcinaciji protiv hepatitisa B

Hepatitis B je zapaljenje jetre uzrokovano infekcijom virusom hepatitisa B (HBV). Ovaj virus se prenosi krvlju ili telesnim tečnostima inficirane osobe (npr. pri polnom opštenju). Kako se krv i krvni preparati u industrijskim zemljama po pravilu testiraju na uzročnike i time važe kao sigurni, intimni odnosi igraju odlučujuću ulogu pri prenošenju ove bolesti. Ovaj rizik se tako povećava ulaskom u pubertet. Prenosenje uzročnika može uslediti i sa izvesne trudnice, hronično inficirane virusom hepatitisa, na dete. Zbog toga sve trudnice treba da budu testirane. Ako je test pozitivan, novorođenče dobija odmah po rođenju imunoprofilaksu. Hepatitis B počinje sa tegobama sličnim gripu ili sa stomačno-crevnim problemima, umorom i groznicom. Posle toga urin može postati braon boje, stolica menja boju, a može doći i do žutila kože i očne vežnjače (žutica). Oko 1 procenta obolelih umire, do 10 procenata inficiranih odraslih osoba ostaje hronično obolelo (kod odojčadi do 90 procenata), pri tome virus ostaje u telu. Hepatitis-B-virus može, takođe bez prisutnih znakova oboljenja, dovesti do hronične infekcije. Hronično inficirani su izvor infekcije za svoje okruženje. U Nemačkoj je oko 0,3 do 0,8 procenata stanovništva hronično inficirano virusom HBV, u drugim zemljama – npr. u afričkim i azijskim zemljama – učestalost hroničnih infekcija je daleko viša. Ako oboljenje postane hronično, kao dalje posledice mogu se javiti ciroza jetre ili hepatocelularni karcinom. Specifično lečenje akutnog hepatitisa B nije poznato. Jedina zaštita se sastoji u pravovremeno sprovedenoj vakcinaciji.

Sadržaj vakcine

Sadržaj vakcine protiv hepatitisa B podrazumeva sastojke iz omotača virusa hepatitisa B koji su dobijeni pomoću genetskog inženjeringa, upotrebom ćelija kvasca, a zatim prečišćeni savremenim metodama. Pravovremeno data, ona izaziva dugoročan imunitet, tj. zaštitu od hepatitisa B oboljenja. Vakcina hepatitisa B se daje 3 puta. Lekar zadužen za vakcinaciju Vas može informisati o tome u kojim vremenskim razmacima se ova vakcina daje, kao i o početku i trajanju zaštite vakcinacijom i o tome da je revakcinacija potrebna. Vakcinacija protiv hepatitisa B se može sprovoditi istovremeno sa drugim vakcinacijama. Sadržaj vakcine se ubrizgava (intramuskularno ili ako je potrebno subkutano injekcijom). Injekcija se daje isključivo u nadlakticu ili u spoljašnju stranu butine. Kod osoba sa visokim rizikom od infekcije, npr. medicinskog osoblja, uspešnost vakcinacije se po završetku osnovne imunizacije kontroliše i ako je potrebno vrši se revakcinacija. Testiranje uspeha vakcinacije se takođe preporučuje kod pacijenata sa ograničenim imunološkim sistemom (npr. zbog terapije protiv raka). Osim ovde pomenute pojedinačne vakcine, koja štiti isključivo od hepatitisa B, za vakcinaciju odojčadi i male dece na raspolaganju su i polivalentne vakcine, koje istovremeno štite i protiv drugih oboljenja (npr. šestovalentna vakcina). Za ove vakcine postoje posebne brošure sa objašnjenjem.

Ko treba da bude vakcinisan?

1. U okviru kalendara imunizacije vakcina protiv hepatitisa B preporučuje se svim dečacima i devojčicama starosti od 8 nedelja. Za to su takođe primenljive pomenute polivalentne vakcine. Ako imunizacija nije sprovedena kod odojčeta, naknadna imunizacija je moguća i preporučljiva u bilo kom životnom dobu.
2. Novorođenčad, čije su majke inficirane virusom hepatitisa B vakcinišu se odmah po rođenju, i dobijaju imunoglobulin (važno: misliti o upotpunjenju primarne imunizacije).
3. Osobe kod koji se zbog postojećeg ili očekivanog slabljenja imuniteta ili zbog nekog postojećeg oboljenja može očekivati težak tok bolesti hepatitisa B, npr. HIV pozitivne ili osobe inficirane hepatitis C virusom, pacijenti sa oboljenjima jetre, na dijalizi i drugi.

4. Osobe sa povećanim neprofesionalnim rizikom, npr. kontakt sa osobama zaraženim hepatitis B virusom u porodici ili u stambenim prostorijama, seksualno opštenje sa visokim rizikom od infekcije, intravenozni konzumenti droge, zatvorenici, ako je potrebno pacijenti u psihijatrijskim ustanovama.
5. Osobe sa povećanim profesionalnim rizikom, npr. medicinsko i zubarsko osoblje (takođe u laboratoriji, lica zadužena za higijenu i studenti), prva pomoć, policajci, osoblje u ustanovama sa povećanim rizikom, npr. u zatvorima, smeštajima za izbeglice, ustanovama za lica sa posebnim potrebama.
6. Osobe koje putuju u tropske i subtropske oblasti, u kojima se hepatitis B često javlja; zahteva se individualna procena rizika.

Ko ne treba da bude vakcinisan

Onaj ko boluje od akutnog oboljenja sa povišenom temperaturom (preko 38,5°C) koje se mora lečiti, ne treba da bude vakcinisan sve dok se simptomi oboljenja ne povuku. U trudnoći vakcinaciju treba vršiti samo pri izvesnom evidentnom riziku od infekcije. Ako postoji preosetljivost na neki sastojak vakcine ili ako su se nakon neke prethodne vakcine protiv hepatitisa B pojavili simptomi bolesti, posavetujte se sa lekarom o neophodnosti i mogućnosti daljeg sprovođenja vakcinacije.

Ponašanje posle vakcinacije

Vakcinisanoj osobi nije potrebna nikakva posebna poštuda, ali bi trebalo izbegavati neuobičajeno fizičko opterećenje u roku od 3 dana posle vakcinacije. Kod lica koja su sklona reakcijama funkcionisanja krvotoka ili kod kojih su poznate brze alergijske reakcije, pre vakcinacije o tome treba informisati lekara.

Moguće lokalne i opšte reakcije posle vakcinacije

Posle vakcinacije, kod oko 10 procenata vakcinisanih lica, pored imuniteta kojem se teži, a time i zaštite od oboljenja, na mestu uboda može se pojaviti otok i crvenilo. Ovo je odraz normalne borbe organizma sa sadržajem vakcine i javlja se u periodu od 1 do 3 dana posle vakcinacije, retko traje duže. Retko dolazi do otoka limfnih čvorova u blizini. Opšti simptomi, kao što su malo do srednje povećanje telesne temperature, groznica, bolovi u glavi i udovima (bolovi u mišićima i zglobovima) ili umor su retki. Uz to može doći do tegoba sa želucem i crevima (mučnina, povraćanje, proliv). Povišena vrednost enzima jetre se vrlo retko uočava nakon vakcinacije. Po pravilu, sve ove pojave su prolazne prirode i nestaju brzo i bez posledica.

Da li su kod vakcinacije moguće komplikacije?

Komplikacije kod vakcinacije su vrlo retke posledice primanja vakcine, koje prevazilaze normalan obim reakcije na vakcinu, i koje znatno opterećuju zdravstveno stanje vakcinisane osobe. U pojedinačnim slučajevima primećene su komplikacije kod nervnog sistema (npr. zapaljenje nerava, prolazna paralisnost) kao i smanjenje broja trombocita, uzročna povezanost sa vakcinom nije potvrđena.

Savetovanje od strane lekara koji obavlja vakcinaciju o mogućim neželjenim dejstvima

Kao dodatak ovom informativnom listu Vaš lekar Vam nudi savetovanje u vidu razgovora. Ako posle vakcinacije dođe do pojave simptoma koji prevazilaze opisane, prolazne, lokalne i opšte reakcije, naravno da se takođe možete obratiti lekaru koji vrši vakcinaciju radi savetovanja.

Lekara koji obavlja vakcinaciju možete kontaktirati:

Izjava o odricanju odgovornosti

Prevod originala informativnog lista (stanje: 10/2014) učinjen je uz ljubaznu dozvolu Nemačkog zelenog krsta po nalogu Instituta „Robert Koch“. Merodavan je nemački tekst, ne odgovaramo za eventualne greške u prevodu, kao ni za aktuelnost ovog prevoda u slučaju naknadne prerade izdanja na nemačkom jeziku.

Ime _____

Name

Zaštitna vakcina protiv hepatitisa B*Schutzimpfung gegen Hepatitis B*

U prilogu Vam dostavljamo brošuru o sprovođenju zaštitne vakcinacije protiv hepatitisa B. U njoj su sadržani bitni podaci o bolesti koja se izbegava vakcinisanjem, o sadržaju vakcine, vakcinaciji kao i o reakcijama na vakcinu i mogućim komplikacijama kod vakcinisanja.

Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Hepatitis B. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbare Krankheit, den Impfstoff, die Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

Pre sprovođenja vakcinacije zamoljeni ste za dodatne podatke:

Vor der Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Da li je lice koje se vakciniše zdravo u ovom trenutku?

Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

da (*ja*)

ne (*nein*)

2. Da li je kod lica koje se vakciniše ustanovljena neka alergija?

Ist bei dem Impfling eine Allergie bekannt?

da (*ja*)

ne (*nein*)

ako jest, koja _____

wenn ja, welche

3. Da li je nakon neke ranije vakcinacije došlo do alergijskih manifestacija, visoke temperature ili druge neuobičajene reakcije?

Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

da (*ja*)

ne (*nein*)

Ako želite da znate više o zaštitnoj vakcini protiv hepatitisa B, pitajte lekara koji obavlja vakcinaciju!

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Hepatitis B wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

Molimo da na termin za vakcinisanje sa sobom ponesete knjižicu vakcinacije!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Izjava o saglasnosti*Einverständniserklärung***sa sprovođenje zaštitne vakcinacije protiv hepatitisa B***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Hepatitis B*

Ime i prezime lica koje se vakciniše _____

Name des Impflings

rođen dana _____

geb. am

Sadržaj brošure o zaštitnoj vakcinaciji sam primio k' znanju i od strane lekara/lekarke koji obavlja vakcinaciju sam detaljno obavešten o vakcini.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

Nemam drugih pitanja.

Ich habe keine weiteren Fragen.

Saglasan sam sa predloženom vakcinacijom protiv hepatitisa B.

Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Hepatitis B ein.

Odbijam vakcinaciju. Obavešten sam o mogućim posledicama odbijanja ove vakcine.

Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.

Zabeleške _____

Vermerke

Mesto, datum _____

Ort, Datum

Potpis lica koje se vakciniše
odnosno staratelja
Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten

Potpis lekara /lekarke
Unterschrift des Arztes/der Ärztin